

Motion till riksdagen 2011/12:K1

**av Sven-Erik Österberg m.fl. (S)
med anledning av redog. 2011/12:JO1**

Justitieombudsmännens ämbetsberättelse

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om oberoende organ för tillsyn av olika statliga verksamheter.

Motivering

Frihetsberövanden är, med undantag för de som sker inom ramen för rättsväsendet, förbjudna i regeringsformen. Varje frihetsberövande utgör i sig ett starkt ingrepp i den personliga integriteten och rörelsefriheten. Varje del av varje frihetsberövande bör därför vara omgärdad med tillräckliga kontrollorgan och system för att minimera möjligheten att fel begås i verksamheten och så att de fel som ändå begås uppmärksammas och så snabbt som möjligt kan korrigeras.

Kriminalvården utgör den myndighet som verkställer de frihetsberövanden som är nödvändiga i en rättsstat. En väl fungerande tillsyn är central för den slutna verksamhet som kriminalvården utgör. Den tillsyn som JO utför i dag är inte kontinuerlig och heller inte fullständig men är ändå mycket betungande för JO. Av de 6 911 avgjorda ärenden som JO behandlade under förra verksamhetsåret gällde den överlägset största andelen, 1 203 stycken, ärenden om kriminalvård. Antalet ger en klar indikation på det starka behov av systematiserad och tematisk tillsyn av Kriminalvården som finns, en tillsyn som i dag inte utförs.

En övervägande del av tillsynen av Kriminalvården ansvarar i dag den egna myndigheten för. En modern kriminalvård ska ha en självständig tillsyn utifrån. Vi har därför länge krävt att en oberoende instans utanför Kriminalvården som ska sköta tillsynen över Kriminalvården inrättas. Detta bör utredas.

Fel! Okänt namn på

Även andra statliga verksamheter har i dag en organisation av sin tillsynsverksamhet som inte är tillfredsställande. Det rör t.ex. Försäkringskassans verksamheter. Det är viktigt att snarast identifiera övriga statliga verksamheter som med myndighetsutövning i olika former har en stor inverkan på människors vardagsliv, men som saknar oberoende och effektiv tillsynsverksamhet, och därefter lämna förslag på hur verksamheten kan förbättras. Detta bör också utredas.

Stockholm den 22 november 2011

Sven-Erik Österberg (S)

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Phia Andersson (S)

Hans Ekström (S)

Billy Gustafsson (S)

Hans Hoff (S)